SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich
Nr 2 (140), luty 2008
ISSN 1730-5187

Europa dla obywateli

Poprawa relacji

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

V Jeśli będzie potrzeba, to możemy się spotykać raz na miesiąc – taką deklarację złożył premier Donald Tusk na inauguracyjnym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które odbyło się po ponadpółrocznej przerwie 30 stycznia 2008 r. w Kancelarii Premiera w Warszawie. Odpowiedział w ten sposób na wniosek samorządowców o przywrócenie rangi Komisji i poważną debatę na jej forum.

VI W dniach 22 – 25 stycznia 2008 r. w Poznaniu odbyły się Międzynarodowe Targi Budownictwa BUDMA, na których stoisko informacyjne miast członkowskich zorganizował Związek Miast Polskich. Materiały promocyjne i oferty inwestycyjne zaprezentowało 11 miast, a Pabianice i Wałbrzych wzięły udział w targach osobiście.

VII W tym roku Związek planuje wykupić powierzchnię na targach Expo Real w Monachium, a także dofinansować zabudowę wspólnego stoiska miast na targach CEPIF – mówi Alicja Grenda, zastępca dyrektora Biura ZMP ds. promocji i współpracy zagranicznej.

XIII W odpowiedzi na duże zainteresowanie miast członkowskich ZMP aktualnymi zasadami działania programu „Europa dla obywateli", Związek 4 lutego br. zorganizował seminarium, na którym przedstawiono aktualne korekty programu i priorytety tematyczne UE na rok 2008.

MIASTA JUBILEUSZOWE

XIV Dzierżoniów rozwija się gospodarczo, co jest kluczem dla dobrej przyszłości miasta. Myślę, że mieszkańcy widzą systematyczny rozwój. Każdy z nich obserwuje świat przez pryzmat własnych doświadczeń, radości czy problemów. Zadaniem miasta jest pomoc w rozwiązywaniu tych ostatnich, a ta rocznica to powód do wspólnej radości – mówi burmistrz Dzierżoniowa, Marek Piorun. W tym roku miasto obchodzi 750. urodziny.

**Na okładce: Widok z ulicy Warszawskiej na Bramę Lidzbarską (XV w.) i wieżę kościoła pw. św. Jana Ewangelisty i Matki Boskiej Częstochowskiej (XIV w.) w Bartoszycach.
Fot. T. Trzonkowski.**

O Bartoszycach piszemy na str. VIII

Zarząd ZMP w Ciechocinku

Nadzieja na zmiany

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP w Ciechocinku, które odbyło się 18 stycznia br., postanowiono, że debata merytoryczna najbliższego Zgromadzenia Ogólnego ZMP w Jeleniej Górze (6–7 marca br.) będzie poświęcona sprawom ustrojowym. Po raz pierwszy od wielu lat istnieje bowiem szansa na realizację wielu samorządowych postulatów dotyczących ustroju i dokończenia reformy administracji publicznej.

Świadczą o tym nie tylko atmosfera czy deklaracje nowego rządu, ale już poczynione pewne kroki, np. w kierunku zmiany ustawy o pracownikach samorządowych, o co od dawna bezskutecznie zabiegały środowiska samorządowe. Nowe propozycje zmian to: powoływanie sekretarza miasta przez burmistrza, nowa tabela wynagrodzeń (tylko dolne granice), wycofanie się z wymogu dwuletniego doświadczenia w administracji publicznej dla nowo zatrudnianych kierowników w urzędzie gminy, publikowanie jedynie listy wyników naboru na nowe stanowiska (a nie zgłoszonych kandydatów), uelastycznienie naboru (awans zawodowy bez konieczności ogłaszania naboru) czy usunięcie zapisów dających przewodniczącemu rady możliwość wykonywania prawa pracy w stosunku do organu wykonawczego, czyli burmistrza czy prezydenta.

Członkowie Zarządu negatywnie zaopiniowali projekty **ustaw o świadczeniach rodzinnych, swobodzie działalności gospodarczej** oraz **ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.**

Zwracano uwagę, że **projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych** nie był opiniowany przez Komisję Wspólną i nie posiada analizy skutków finansowych, a specjalne świadczenie dla osób niemających możliwości skorzystania z ulgi podatkowej z tytułu wychowania dziecka z powodu niepłacenia podatku dochodowego ma być wypłacane właśnie przez gminę (z dotacji celowej finansowanej z budżetu państwa). Przedstawiciele ZMP uważają, że osoby, których dotyczy ta nowelizacja, już otrzymują środki z pomocy społecznej, a przyznanie im dodatkowych, pozapłacowych źródeł dochodów jest niewłaściwym rozwiązaniem, gdyż nie motywuje do podjęcia zatrudnienia.

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP w Ciechocinku. *Fot. J. Proniewicz*

Z kolei **projekt o swobodzie działalności gospodarczej,** który zakłada dalsze ułatwienia dotyczące podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców poprzez przeniesienie czynności związanych z rejestracją działalności do urzędów skarbowych, uszczupli dochody samorządów (Konin – o 130 tys. zł, Częstochowa – o 300 tys. zł,

Poznań – o 1 mln zł). Utrata opłat może zostać zrekompensowana przez zwolnienia pracowników, którzy obecnie się tym zajmują, ale poważniejsza jest jednak utrata przez gminy dostępu do ważnych informacji dotyczących zjawisk gospodarczych na swoim terenie, co jest potrzebne do planowania strategicznego czy przestrzennego. Chociaż samorządowcy nie sprzeciwiają się idei większej swobody dla przedsiębiorców, to jednak chcieliby mieć zapewniony bezpłatny dostęp do Centralnego Rejestru. Zaproponowano ponadto, aby zostały zniesione opłaty z tytułu zmiany wpisu związane np. ze zmianą nazwy ulicy itp.

Projekt o ochronie zabytków, mimo że zawiera korzystne rozwiązania szczegółowe, odrzucono w całości ze względu na to, że filozofia zmiany spowoduje centralizację dotacji, wydłuży procedury uzyskiwania decyzji i utrudni proces inwestycyjny. – *Gminy i inwestorzy potrzebują obecnie sprawnej służby konserwatorskiej i w tym kierunku powinna iść ta nowelizacja* – mówił **Jan Broński,** burmistrz Oleśnicy.

Jako wysoce szkodliwy uznano natomiast **projekt zmiany ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących procesu inwestycyjnego w budownictwie mieszkaniowym,** który m.in. znosi pozwolenia na budowę dla obiektów do 5 tys. mkw. i 12 m wysokości, likwiduje wydawanie zgody na odrolnienie i wydłuża proces inwestycyjny.

Pozytywnie oceniono **projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty.** Wątpliwości wzbudziły niektóre zapisy dotyczące pomocy materialnej dla uczniów uzależnionej od dobrego zachowania, konieczności powstania ośrodków wsparcia wychowawczego i odpłatności za pobyt w nich, nadzoru straży miejskiej nad wagarowiczami czy brak egzekucji i narzędzi związanych z wprowadzeniem godziny policyjnej. Zaakceptowano **projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej,** który umożliwia wypłatę ekwiwalentu za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych każdemu strażakowi OSP. Zaproponowano rozszerzenie zapisów dotyczących finansowania przez gminę wyposażenia, utrzymania i szkolenia jednostek OSP (art. 32) bezpośrednio z budżetu lub w formie dotacji.

Przedstawiciele miast zaakceptowali projekty rozporządzeń ministra rozwoju regionalnego w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach PO Innowacyjna Gospodarka 2007–2013, na wspieranie gospodarki elektronicznej oraz zmianę rozporządzenia ministra zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia ZOZ.

Burmistrz Gołdapi, **Marek Miros** zaapelował o zwrócenie się do europarlamentarzystów o przyspieszenie prac związanych z pomocą publiczną. Brak definicji pomocy publicznej utrudni absorpcję środków z UE, gdyż wykluczy zaangażowanie partnerów prywatnych w proces inwestycyjny. Wyrażono zaniepokojenie związane z likwidacją listy indykatywnej z 207 projektami, które miały mieć zagwarantowane środki finansowe na realizację. Postanowiono również poruszyć na posiedzeniu Komisji Wspólnej kwestie związane z uczestnictwem w Komitetach Monitorujących członków ZMP. W poczet miast członkowskich przyjęto Szklarską Porębę i Opole Lubelskie.

JOANNA PRONIEWICZ

Spotkanie z samorządowcami województwa kujawsko-pomorskiego

Prezydenci i burmistrzowie miast członkowskich dyskutowali na temat ułatwień w poszerzaniu granic miast. Warto stworzyć realny impuls ekonomiczny, który będzie zachęcał do łączenia miast z obwarzankowymi gminami wiejskimi (do ZMP należy aż 100 takich miast) i lobbować za takimi rozwiązaniami, które umożliwiają rozszerzenie granic miasta o tereny związane funkcjonalnie i infrastrukturalnie z miastem jedynie po konsultacjach z mieszkańcami danego obszaru, a nie całej gminy, jak jest obecnie. Zwracano przy okazji uwagę, że odrolnienie terenów w granicach miast z mocy prawa może rodzić duże niebezpieczeństwo chaosu związanego z brakiem planów na tych obszarach, dlatego powinno się ono odbywać jedynie na wniosek rady miasta.

Podkreślano, że wiele miast traci swoich mieszkańców, często tych najlepiej zarabiających, na rzecz otaczających gmin. Istnieje wiele recept na zapobieganie wyludnianiu się miast, m.in. likwidacja podatku „janosikowego", zmiana współczynnika w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zwiększającego subwencję ogólną dla dużych miast czy modyfikacja podatku od nieruchomości. Przedstawiciele Zarządu postanowili zamówić ekspertyzę, która wskaże, w jaki sposób można poprawić sytuację tych miast.

Wyrażono sprzeciw wobec bezpośrednich wyborów starostów oraz opowiedziano się za automatycznym włączeniem wójtów, burmistrzów i prezydentów do rad powiatów. Zaproponowano również, aby podczas najbliższego Zgromadzenia Ogólnego rozważyć postulaty wydłużenia kadencji samorządowej do 6 lat oraz wprowadzenia okręgów jednomandatowych. Zdaniem obecnych na spotkaniu samorządowców, należy wreszcie doprowadzić do wdrożenia postulatu „miasto jednym gospodarzem dróg na swoim terenie". – *Drogi to jest krwiobieg dla każdego miasta* – podkreślała **Iwona Szkopińska,** burmistrz Wieruszowa, skarbnik ZMP.

Po raz pierwszy w posiedzeniu Komisji Edukacji ZMP, które odbyło się w Częstochowie 7 lutego br., wzięła udział minister edukacji, ***Katarzyna Hall.*** *Uczestnikom obrad przedstawiła najważniejsze zamierzenia, które chciałaby zrealizować w ciągu najbliższych lat, takie jak obniżenie wieku szkolnego, upowszechnienie edukacji przedszkolnej czy zmiany ustawowe regulujące kompetencje między kuratorem oświaty a samorządem. Podczas spotkania dyskutowano na temat finansowania edukacji, zastosowania bonu edukacyjnego oraz zmiany Karty Nauczyciela. Członkowie komisji pytali m.in. o: kwestię dodatków motywacyjnych, konieczność corocznego uzgadniania ze związkami zawodowymi regulaminów płac czy zmianę regulaminów konkursów na dyrektora. Fot. Arch. UM w Częstochowie.*

URBACT II

Pracowity początek roku

W ramach programu URBACT II poprzez realizację tzw. projektów „miękkich" do miast i ich partnerów trafi w najbliższych latach 68,7 miliona euro. To niebagatelna kwota, która zostanie użyta do przekazywania wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk związanych z różnymi aspektami zarządzania miastami.

Przygotowania do składania Deklaracji Zainteresowania przez partnerów wiodących projektów w ramach Programu URBACT II prowadzone były w styczniu i lutym br. pełną parą. W tym etapie brały udział zarówno same miasta, Związek Miast Polskich, stowarzyszenia komunalne, jak i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (MRR) oraz Władza Wdrażająca Programy Europejskie (WWPE). Potencjalni beneficjenci projektów mogli korzystać zarówno z informacji zawartych na stronie internetowej ZMP, jak i brać udział w seminarium oraz spotkaniach konsultacyjnych w MRR, a także szczegółowo opracowywać harmonogramy finansowe projektów przy wsparciu merytorycznym WWPE. Dodatkowo, na stronie internetowej URBACT, partnerzy wiodący mogli umieszczać informacje o swoich projektach, ułatwiając w ten sposób dotarcie do zainteresowanych partnerów z innych regionów. Było to o tyle istotne, że duży nacisk w kryteriach oceny każdego projektu położono na zróżnicowanie partnerów pod względem rozmieszczenia geograficznego oraz podziału na cele konwergencji i konkurencji, aby możliwie najlepiej wykorzystać potencjał wiedzy i doświadczeń oraz różne modele wdrażania.

Wszystkie projekty w formie Deklaracji Zainteresowania zostały złożone w Sekretariacie URBACT do 15 lutego br. Do końca lutego Sekretariat sprawdził poprawność złożonych dokumentów, a do końca marca 2008 r. zakończona ma zostać ocena projektów przez Panel Ekspertów Zewnętrznych. Panel Ekspertów przygotuje ranking i ocenę dla Komitetu Sterującego, który w drugiej połowie kwietnia zaakceptuje listę projektów dopuszczonych do Fazy I. Na koniec kwietnia zaplanowana jest publikacja zatwierdzonych Deklaracji Zainteresowania na stronie www.urbact.eu.

Co jednak bardzo ważne, w przypadku niektórych projektów wciąż jest możliwe zgłaszanie się jako partner. Po ogłoszeniu listy zatwierdzonych Deklaracji Zainteresowania część partnerów wiodących będzie precyzowała skład partnerów w swoim projekcie. Jest to zatem szansa dla miast, które w fazie przygotowań do złożenia Deklaracji nie znalazły się wśród miast aplikujących.

Wszystkie informacje związane z programem URBACT są na bieżąco umieszczane na stronie Związku Miast Polskich. ZMP stara się o prowadzenie Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT. Konkurs na nabór kandydatów ma zostać ogłoszony przez Sekretariat URBACT w marcu, w najbliższym zatem czasie okaże się, czy Związek do swojej oferty usług dla miast będzie mógł dodać kolejną. Udział w projektach realizowanych w ramach URBACT i korzystanie z wiedzy Programu cieszą się bowiem dużym zainteresowaniem wśród członków ZMP.

Wciąż otwarty jest nabór do działającego od początku trwania programu zespołu ekspertów URBACT. Z tego grona partnerzy wiodący wybierali ekspertów stałych, doradzających przez cały czas trwania projektu. Mogą również, w zależności od potrzeb, dobierać ekspertów tematycznych przez cały czas realizacji poszczególnych faz przedsięwzięcia. W zespole wciąż mało jest ekspertów reprezentujących kraje Europy Środkowo-Wschodniej, a nie brakuje tu osób z ogromną wiedzą i doświadczeniem w zarządzaniu miastami i planowaniu ich rozwoju. Warto więc, by zainteresowani wysłali swoje aplikacje. Wszelkie informacje o naborze i formalnościach można znaleźć na stronie www.urbact.eu w dziale *call for tenders*.

ANNA WIKTORCZYK-NADOLNA

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

ZWIĄZEK MIAST POLSKICH
ZWIĄZEK GMIN WIEJSKICH RP
ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH
NORWESKI ZWIĄZEK WŁADZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH

KONKURS
dla powiatów, miast i gmin wiejskich

SAMORZĄDOWY LIDER ZARZĄDZANIA 2008 - USŁUGI TECHNICZNE
Gospodarka mieszkaniowa - Gospodarka komunalna - Transport

Broszura konkursowa z formularzem zgłoszenia jest dostępna na stronie projektu (www.jst.org.pl) oraz na stronach internetowych każdego z organizatorów (www.zmp.poznan.pl; www.zgwrp.org.pl; www.zpp.pl). Zgłoszenia należy nadsyłać do 14 marca 2008 r.

Patronat:
Wicemarszałek Senatu RP
Marek Ziółkowski

AMBASADA NORWEGII

Projekt - Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów dla lepszego dostarczanie usług publicznych

Wsparcie udzielone przez Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego
eea grants

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

Z Komisji Wspólnej...

Poprawa relacji

Jeśli będzie potrzeba, to możemy się spotykać raz na miesiąc – taką deklarację złożył premier Donald Tusk na inauguracyjnym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które odbyło się po ponadpółrocznej przerwie 30 stycznia 2008 r. w Kancelarii Premiera w Warszawie.

Odpowiedział w ten sposób na wniosek samorządowców o przywrócenie rangi Komisji i poważną debatę na jej forum. Premier przyznał, że w ostatnich dziesięciu latach samorządowcy mieli prawo czuć się rozczarowani.

Po reformach Buzka czas na reformy Tuska

Jego rząd postara się to zmienić: – *Szansą nowoczesnej Rzeczypospolitej jest samorząd, obywatele, przedsiębiorcy, a rząd centralny musi działać tylko w zakresie niezbędnym dla funkcjonowania państwa* – powiedział premier. W tym celu Rada Ministrów już 22 stycznia br. podjęła uchwałę o dokończeniu reformy decentralizacyjnej i uporządkowaniu podziału kompetencji między administracją rządową i samorządową. Szef rządu mówił o działaniach na rzecz reformy oświaty oraz ochrony zdrowia. – *Jesteśmy gotowi rozmawiać z Wami o konkretnych zapisach. Będziecie mieli realny wpływ na ostateczny kształt tych zapisów* – obiecywał. D. Tusk zapowiedział też wprowadzenie okręgów jednomandatowych oraz zmianę ordynacji wyborczej i bezpośrednie wybory starostów. Wicepremier **Grzegorz Schetyna** dodał, że w celu wypracowania jak najlepszych rozwiązań w tym zakresie być może trzeba będzie powołać jeszcze jeden zespół – ds. zmian ustrojowych. Bardzo ważna z punktu widzenia samorządu była deklaracja dotycząca komunalizacji mienia państwowego, w tym przede wszystkim nieruchomości i majątku wojskowego.

Pierwszy taki premier

Po wystąpieniu premiera głos zabierali przedstawiciele korporacji samorządowych, którzy dziękowali mu za zaproszenie. – *Jest pan pierwszym spośród pięciu znanych mi z Komisji Wspólnej premierów, który pojawił się na takiej inauguracji* – powiedział prezydent Łodzi, **Jerzy Kropiwnicki.** – *To bardzo uwiarygodnia wszystkie deklaracje, które pan wygłosił.* To zdanie oddaje nadzieje polskich samorządowców na poprawę relacji na linii rząd – samorząd i faktyczne przeprowadzenie wielu koniecznych zmian.

Premier w rozmowie z samorządowcami. Od lewej Jacek Karnowski, prezydent Sopotu, wiceprezes ZMP, Paweł Adamowicz, prezydent Gdańska, prezes Zarządu UMP, Piotr Uszok, prezydent Katowic, współprzewodniczący Komisji Wspólnej, premier Donald Tusk, Rudolf Borusiewicz, sekretarz generalny ZPP i Jan Kozłowski, marszałek woj. pomorskiego, prezes Zarządu ZW RP. *Fot. H. Hendrysiak*

Lista postulatów samorządowych

A lista problemów jest długa. Są to przede wszystkim finanse, w których wyrwę zrobiło wprowadzenie ulg prorodzinnych, czy zadania oświatowe, na które subwencja jest od lat niewystarczająca. W kwestii oświaty samorządowcy mówili też o konieczności wprowadzenia standardów, zmianie archaicznej Karty Nauczyciela i ograniczeniu uprawnień kuratorów. Mówiono też o wprowadzeniu ustawy metropolitalnej, gdyż bez niej panuje niedowład organizacyjny w największych polskich miastach. Przedstawiciel Konwentu Marszałków zaproponował daleko idący postulat zamiany Senatu w izbę samorządową. **Jacek Karnowski,** wiceprezes ZMP, wnioskował o zwiększenie udziału miast w prowadzeniu lokalnej polityki podatkowej i zwiększenie udziałów samorządu w podatkach PIT, CIT i VAT. Podstawowym postulatem było wpisywanie skutków finansowych do nowo uchwalanych aktów prawnych. Odnosząc się do tych postulatów, wicepremier Schetyna poinformował, że rząd zebrał już 2 tysiące propozycji zmian legislacyjnych dotyczących usprawnień w działaniu administracji rządowej i samorządowej, kolejne są zbierane i wkrótce rozpoczną się prace nad ich weryfikacją.

Współprzewodniczący ze strony samorządowej, prezydent Katowic, **Piotr Uszok** podziękował premierowi za zaproszenie i wyraził nadzieję, że *Komisja Wspólna nie będzie już maszynką do załatwiania różnych spraw, lecz miejscem poważnej debaty nad kluczowymi dla nas sprawami*. Służyć temu ma również ustalenie, że Komisja Wspólna będzie się zbierać regularnie w ostatnią środę każdego miesiąca.

HANNA HENDRYSIAK

Nowi członkowie Komisji Wspólnej

Na początku posiedzenia premier Donald Tusk wręczył nominacje nowym członkom Komisji Wspólnej ze strony rządowej: ministrowi bez teki **Zbigniewowi Derdziukowi;** wiceministrom: finansów – **Elżbiecie Suchockiej-Roguskiej,** zdrowia – **Krzysztofowi Grzegorkowi,** edukacji narodowej – **Krystynie Szumilas,** środowiska – **Stanisławowi Gawłowskiemu,** spraw wewnętrznych i administracji – **Tomaszowi Siemoniakowi,** gospodarki – **Rafałowi Baniakowi,** infrastruktury – **Olgierdowi Dziekońskiemu,** rozwoju regionalnego – **Krzysztofowi Hetmanowi,** rolnictwa i rozwoju wsi – **Arturowi Ławniczakowi** oraz pracy i polityki społecznej – **Czesławie Ostrowskiej.** Współprzewodniczącym Komisji Wspólnej ze strony rządowej jest wicepremier, minister spraw wewnętrznych i administracji, **Grzegorz Schetyna.**

BUDMA 2008

Miejskie oferty

W dniach 22 – 25 stycznia 2008 roku w Poznaniu odbyły się Międzynarodowe Targi Budownictwa BUDMA, na których stoisko informacyjne miast członkowskich zorganizował Związek Miast Polskich.

Na stoisku zorganizowanym w ramach Salonu Nieruchomości i Inwestycji INVESTFIELD materiały promocyjne i oferty inwestycyjne zaprezentowało 11 miast, a dwa z nich – Pabianice i Wałbrzych – skorzystały osobiście z możliwości zaprezentowania swoich ofert.

– *Chętnie wzięliśmy udział w targach. Cieszymy się, tym bardziej że zainteresowanie naszymi ofertami i całym stoiskiem było duże* – mówi **Marcin Wolski** z Urzędu Miejskiego w Pabianicach.

Na stoisku polskich miast inwestorzy szukali ofert z zakresu turystyki i sportu, co raczej podyktowane było umiejscowieniem samego stoiska na targach – w tym samym pawilonie zlokalizowane było Centrum Budownictwa Sportowego. Ważną rolę w poszukiwaniu ofert pod inwestycje odgrywało jednak także położenie samego miasta, pobliskie szlaki komunikacyjne czy lotniska.

Dużym zainteresowaniem podczas targów cieszyła się wydana w ubiegłym roku przez Związek Miast Polskich publikacja „Projekty inwestycyjne miast polskich 2007/2008". Tym razem znalazły się w niej oferty z 70 miast. Największa grupa ofert – 108 – dotyczyła obszaru nazwanego w publikacji „produkcja i przemysł". Znalazły się tu tereny przeznaczone pod budowę zakładów przemysłowych i usługowych, obiektów magazynowych, składów, baz budowlanych oraz centrów logistycznych. 55 ofert z 28 miast dotyczyło budownictwa mieszkaniowego, a kolejne 32 miasta za pomocą broszury poszukiwały inwestorów do budowy obiektów handlowych i usługowych oraz parkingów. W „Projektach inwestycyjnych miast polskich 2007/2008" znalazły się ponadto oferty dotyczące budowy lub modernizacji obiektów rekreacyjnych i sportowych, moteli i hoteli. Iłża poszukuje inwestora do rewitalizacji zamku oraz do odmulenia dna miejscowego jeziora. Olsztyn chciałby wybudować centrum wystawiennicze, a Sosnowiec – Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny.

Przedstawiciele miast uczestniczyli w zorganizowanej przy okazji targów BUDMA sesji „Prawo i przestrzeń". Dotyczyła ona prawa budowlanego i ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Sesja odbyła się w ramach Dnia Urbanisty.

(JL)

Stoisko miast na targach BUDMA. *Fot. J. Ludwiczak*

Małgorzata Czubak – dyrektor Projektu; Międzynarodowe Targi Poznańskie:

– Tegoroczne targi BUDMA i BUMASZ potwierdziły swoją mocną pozycję na europejskim rynku targów budowlanych i ugruntowały dobrą markę wśród jej uczestników. Ekspozycje zajęły powierzchnię 47 500 m^2, a w targach udział wzięło aż 1600 wystawców z 29 państw. Jeszcze bardziej międzynarodowy przekrój ma zestawienie zarejestrowanych zwiedzających – na targi przyjechało 65 000 interesantów z 29 krajów. Zadbaliśmy też, aby przedstawiciele każdej z głównych grup zawodowych uczestniczących w targach mogli wziąć udział w wydarzeniach adresowanych specjalnie do nich. Zorganizowano 7 salonów, wśród nich po raz czwarty odbył się Salon Nieruchomości i Inwestycji INVESTFIELD skierowany przede wszystkim do przedstawicieli samorządów. Jego tematyka obejmuje: rozwój regionalny, planowanie i projektowanie przestrzeni miejskiej, rewitalizację, infrastrukturę drogową, komunikacyjną i turystyczną oraz parki przemysłowe. Wystawcami salonu są głównie samorządy, związki i stowarzyszenia, wydawnictwa branżowe.

To właśnie dla tej grupy zorganizowane zostały seminaria i konferencje podejmujące tematykę rewitalizacji, reurbanizacji blokowisk, budownictwa sportowego, warunków rozwoju infrastruktury sportowej. W ramach konferencji „Piłkarska Polska rusza" zaprezentowany został system szkolenia młodzieży piłkarskiej w Polsce. Przedstawiono założenia programu i zasady udziału w nim miast i gmin. Dużym zainteresowaniem cieszyło się także seminarium pt. „Buduj hotel" zorganizowane przez Instytut Rynku Hotelarskiego prezentujące możliwości finansowania projektów hotelarskich i turystycznych w nowych programach strukturalnych w latach 2007–2013.

Patronat nad targami objęło Ministerstwo Infrastruktury, którego przedstawiciele podczas towarzyszących targom seminariów i konferencji przedstawili propozycje zmian regulacji dotyczące procesu inwestycyjnego w budownictwie.

Polskie miasta na targach

Możliwości i perspektywy

Z Alicją Grendą, zastępcą dyrektora Biura Związku Miast Polskich ds. promocji i współpracy zagranicznej, rozmawia Ewa Parchimowicz.

■ Na co miasta zwracają w tym roku uwagę, co je interesuje, gdy chodzi o targi?

– Z całą pewnością duże miasta doszły do wniosku, że z ich punktu widzenia najlepiej promować się indywidualnie na dużych targach nieruchomości. Warszawa i Kraków to w tej dziedzinie wiodące miasta, ale w tym roku także np. Poznań będzie mieć na targach MIPIM w Cannes 40-metrowe stoisko. Minął już czas, kiedy duże miasta chciały promować się na niewielkiej wspólnej powierzchni. Warszawa, Kraków czy Poznań uważają, że musi być je widać.

Te duże miasta swoje oferty zaczynają prezentować w formie makiet i wydruków wielkoformatowych. Mam nadzieję, że przy tej okazji zyska również poziom ofert. Nie będą to już pojedyncze działki na sprzedaż, ale całościowa wizja dotycząca zagospodarowania fragmentu miasta.

■ Jak wygląda oferta ZMP dla miast na ten rok w tej dziedzinie?

– Związek Miast Polskich w styczniu zapytał miasta członkowskie, które imprezy targowe europejskie i krajowe są ich zdaniem najciekawsze i w których chciałyby uczestniczyć. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się targi Expo Real w Monachium. Dlatego w tym roku Związek planuje wykupić na tych targach powierzchnię i zaproponować miastom uczestnictwo w ten sposób, że miasta poniosą koszty zabudowy stoiska. Zakładamy, że każde miasto będzie musiało sfinansować zabudowę ok. 6 mkw. stoiska. Przy czym chciałabym, żeby to stoisko nie składało się z licznych lad, krzeseł i stolików poszczególnych miast-wystawców, ale żeby opierało się na jednej wspólnej ladzie recepcyjnej i na części ekspozycyjnej.

Miasta chcą też brać udział w organizowanych w Warszawie targach CEPIF. Dlatego Związek dofinansuje zabudowę wspólnego stoiska miast. Takie wspólne stoisko zmniejsza koszty udziału naszych członków w targach. Nie możemy, niestety, być pośrednikiem w sprzedaży powierzchni: miasta musiałyby płacić o 22 proc VAT więcej i nie miałyby możliwości jego zwrotu z zagranicy.

Z korespondencji z miastami członkowskimi wynika, że duża ich grupa chce na targi jedynie wysyłać swoje materiały promocyjne. W ubiegłym roku na targach SIMA w Madrycie ponad 20 polskich miast wybrało taką formę promocji. Rozumiem powody takiego działania. Jednak to stawia nas często w trudnej sytuacji w zderzeniu z inwestorami zainteresowanymi wejściem do konkretnego miasta. Jedyne, co otrzymują na naszym stoisku, to pakiet materiałów i numery telefonów.

■ Jakie imprezy targowe zapowiadają się w tym roku szczególnie interesująco?

– Targi Expo Real i, jak zawsze, MIPIM w Cannes, gdyż to są bardzo prestiżowe targi o ugruntowanej renomie i rzeczywiście wszyscy tam przyjeżdżają. W ubiegłym roku byłam w Dubaju na targach Citiescape. Co prawda, miejsce wydaje się bardzo egzotyczne, ale to targi, na których pojawiają się wystawcy i inwestorzy z niemałymi pieniędzmi. I oprócz tego, że Dubaj szuka inwestorów dla siebie i taka jest geneza tych targów, Arabowie poszukują też możliwości inwestowania poza Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi. Uważam więc, że jest to takie miejsce, gdzie można by się pokazać, bo zainteresowanie materiałami polskich miast, które zaprezentowaliśmy na stoisku ZMP, było duże. Co warto podkreślić, mieszkańcy Dubaju wiedzieli o naszym kraju znacznie więcej niż niektórzy Hiszpanie obecni na targach w Barcelonie.

■ Wszyscy pamiętamy organizowane przez Związek targi Investcity z imponującą liczbą miast-wystawców i takąż powierzchnią wystawienniczą. Dziś już Związek nie organizuje takich dużych imprez targowych.

– Targi Investcity powstały w zupełnie innych realiach – gdy na początku lat 90. okazało się niemal z dnia na dzień, że samorządy mają swoje grunty i muszą zdobywać inwestorów do realizacji licznych potrzebnych inwestycji. W pewnym momencie czasy Investcity skończyły się również dlatego, że nagle w Europie zaczęły powstawać wyspecjalizowane targi nieruchomości. Ich organizacji podejmowały się prywatne podmioty, specjalizujące się w takiej działalności i nastawione na zysk.

Trzeba jednocześnie pamiętać, że dzisiaj polskie miasta dotykają problemy, które występują w całej Europie. Teraz trzeba np. rewitalizować starą zabudowę miast czy zapobiegać wyludnianiu się historycznych centrów.

■ Jak Związek odpowiedział na tą zmianę czasów?

– Podjęliśmy decyzję, aby zachować nazwę „Investcity", ale wcześniejsze duże polskie targi miast podzielić na salony tematyczne towarzyszące różnym targom nieruchomości i ochrony środowiska.

■ W Poznaniu szykują się w tym roku po raz pierwszy targi „komunalne". Co to za projekt?

– Jesienią wraz z targami Poleko będą zorganizowane targi „Komtechnika". Powstały one z salonu techniki komunalnej, który dotąd towarzyszył targom Poleko. Bardzo długo przekonywaliśmy kierownictwo targów, że brakuje w Polsce imprezy targowej dotyczącej gospodarki komunalnej i że już najwyższy czas na powołanie jej do życia. Samorządy to liczący się kupiec, a firm, które mają im coś do zaoferowania, też już jest sporo. Mam nadzieję, że te targi staną się takim swoistym salonem dla samorządowców. Będą oni spotykać się, jednak nie na stoiskach miast, ale w alejkach targowych i wymieniać poglądami na temat ofert poszczególnych firm.

■ Dziękuję za rozmowę.

Nowe miasta w ZMP

Bartoszyce

Bartoszyce znajdują się w ścisłej czołówce prężnych ośrodków województwa warmińsko-mazurskiego. To dynamicznie rozwijające się 27-tysięczne miasto z siedmiowiekową historią oraz tradycją jest najsilniejszym, proekologicznym ośrodkiem gospodarczym w powiecie bartoszyckim.

Bartoszyce leżą w odległości 17 km od granicy z Rosją. To właśnie przez nie i pobliskie międzynarodowe przejście graniczne Bezledy–Bagrationowsk wiedzie najkrótsza droga do Kaliningradu, dzięki czemu miasto zyskuje rangę ważnego ośrodka tranzytowego.

Turystyczna perełka

Również pod względem środowiska naturalnego położenie Bartoszyc jest niezwykle atrakcyjne. Miasto leży na terenach czystych ekologicznie, w otoczeniu jezior i lasów. Jeśli dodać do tego jeszcze występowanie na tych terenach wód geotermalnych oraz panujący tu łagodny klimat, nie dziwi fakt, że Bartoszyce znajdują się na skrzyżowaniu licznych szlaków turystycznych.

Miasto oferuje atrakcyjną ofertę turystyczną. Działają tu obiekty kulturalne i sportowe, specjalistyczne centra sportowo-rekreacyjne. Na turystów czekają stadniny koni, stoki i trasy narciarskie, doskonałe łowiska i tereny łowieckie.

Wielokulturowość

Położenie Bartoszyc na terenach, które na przestrzeni wieków przynależały do różnych narodowości, wpłynęło niewątpliwie na jego wielokulturowość.

Przed wiekiem XIII tereny miasta włączone były do ziem jednego z plemion pruskich – *Bartów*. W wieku XIV stanowiły jedno z miast Państwa Zakonu Krzyżackiego. Od XVI w. Bartoszyce były już częścią Księstwa Pruskiego stanowiącego lenno Korony, a w XVIII w. – jednym z miast Prus Wschodnich. Po I wojnie światowej na mocy traktatu pokojowego z 1919 r. pozostały w granicach Państwa Niemieckiego, a w 1945 r. miasto włączono do Polski. Nastąpił wtedy proces masowej wymiany ludności. Na miejsce zamieszkujących tu Warmiaków, Mazurów, Niemców sprowadzona została ludność z Polski centralnej, kresów wschodnich oraz Ukraińcy przesiedleni w ramach akcji „Wisła".

Kuszenie inwestorów

Obecnie główne kierunki działań władz miasta związane są z lokalizacją Bartoszyc w pobliżu międzynarodowego przejścia granicznego w Bezledach, istnieniem Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz dobrze rozwiniętym zapleczem turystycznym. Miasto ma nowoczesną infrastrukturę techniczną i komunalną. Wszystkie jego tereny inwestycyjne są w stu procentach zwodociągowanie, skanalizowane, doprowadzony jest do nich gaz, łącza telefoniczne oraz internetowe. Na terenie miasta działają oczyszczalnia ścieków oraz wysypisko śmieci, prowadzona jest segregacja odpadów. Inwestorów kuszą też dobra infrastruktura drogowa oraz niskie koszty korzystania z mediów technicznych.

Atrakcją współczesnych Bartoszyc są imprezy kulturalne, sportowe, rekreacyjne, mające charakter regionalny i międzynarodowy. Do najbardziej znanych należą: „Kaziuki Wilniuki", „Wigilia Słowa", „Wojewódzki Przegląd Teatrów Młodzieżowych BAKCYL", „Międzynarodowy Plener Plastyki", „BART FOLK FESTIWAL", „Wojewódzki Przegląd Zespołów Artystycznych Szkół Ośrodków Specjalnych", „Spływ na Byle Czym", „Memoriał R. Rysztowskiego w podnoszeniu ciężarów".

Sezon na nagrody

W roku 2007 Bartoszyce otrzymały prestiżowy certyfikat „Gmina Fair Play". Przyznanie tego wyróżnienia zostało poprzedzone wywiadami z inwestorami gospodarczymi oraz z osobami, które włożyły własne środki w inwestycje mieszkaniowe na terenie miasta.

W Dniu Pracownika Socjalnego 21 listopada 2007 r. w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie nagród specjalnych i wyróżnień za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie pomocy społecznej. W gronie laureatów znalazła się dyrektor MOPS w Bartoszycach, **Stefania Michalik-Rosa.** Otrzymała ona wyróżnienie za „tworzenie warunków do rozwijania aktywności społecznej, zapobieganie izolacji i marginalizacji osób i rodzin".

Europejska Gmina – Europejskie Miasto – to nagroda, którą w czerwcu ubiegłego roku przyznano Urzędowi Miasta Bartoszyce w rankingu dotyczącym wykorzystania środków z Unii Europejskiej. W województwie warmińsko-mazurskim Bartoszyce uplasowały się na 7. pozycji. ■

Bartoszyce z lotu ptaka. *Fot. Archiwum UM*

Nowe miasta w ZMP

Kobyłka

Kobyłka to niewielkie miasteczko położone między Wołominem a Warszawą. Od centrum stolicy dzieli je 17 kilometrów.

Od kilku lat to niewielkie podwarszawskie miasteczko istnieje w świadomości młodego polskiego pokolenia. Zdjęcie kobyłkowskiego późnobarokowego kościoła św. Trójcy – jednego z najcenniejszych zabytków okolic Warszawy – znalazło się w podręczniku do „Wiedzy o kulturze" autorstwa Wacława Panka.

Europejskie miasto

Parę miesięcy temu Polska usłyszała o Kobyłce dzięki konkursowi organizowanemu przez „Gazetę Prawną" *Europejska Gmina, Europejskie Miasto*. W województwie mazowieckim mała Kobyłka zajęła I miejsce w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. Wyprzedziła tym samym Warszawę, Płock i Pruszków. Drugi w kolejności Otwock po przeliczeniu pozyskanych funduszy na jednego mieszkańca miał wynik słabszy aż o 50 proc.

Również w skali kraju miasto osiągnęło bardzo wysoką pozycję. Kobyłka zajęła bowiem II miejsce, ustępując miejsca jedynie Jeleniej Górze.

Uparta wioska

Już od XIII w. istniała na miejscu dzisiejszej Kobyłki wieś Targowa Wola. Była to jedynie mała osada położona na dużej polanie pośród lasów puszczy. Obecna nazwa miasta, znana od początku XV w., przyjęła się dzięki odbywającym się tu targom końskim. Dwa razy próbowano z tej wioski uczynić miasto. Pierwszy raz przywilej królewski nadający prawa miejskie uzyskał dla Kobyłki w 1751 r. władający na tych terenach biskup płocki Marcin Załuski. Dokument ten zmieniał jednocześnie utartą nazwę miejscowości na Załuszczyn. Zarówno nadanie, jak i nowa nazwa nie przyjęły się jednak i wieś nadal pozostała Kobyłką.

Trwałe okazały się dopiero prawa miejskie nadane w 1968 r.

Lata koniunktury

Dobry okres w dziejach Kobyłki rozpoczął się w 1778 r., kiedy właścicielem osady został Aleksander Unrung, administrator generalny mennicy warszawskiej. Założył on w Kobyłce wytwórnię mydła, pończoch, ale ponad wszystko uruchomił tu warsztaty tkackie pasów kontuszowych. Fachowe kierownictwo nad warsztatami sprawował znakomity mistrz tkacki, Franciszek Selimand z Lyonu. Manufaktura mająca 24 warsztaty tkackie produkowała miesięcznie 60 pasów, które sprzedawały się bardzo dobrze zarówno w kraju, jak i za granicą. Do dziś pasy wytwarzane w Kobyłce spotkać można w muzeach.

Kiedy w 1862 r. uruchomiono kolej Warszawsko-Petersburską, Kobyłka uzyskała nowe możliwości rozwoju głównie przez ułatwiony zbyt produktów rolnych. Powstały też cegielnie wykorzystujące bogate pokłady gliny.

Modne letnisko

W latach międzywojennych miejscowość stała się atrakcyjna dla zamożnych warszawiaków, w tym twórców kultury, którzy mieli tu swoje domy letniskowe. Rozwija się także życie kulturalne, działa kółko muzyczne i dramatyczne, związki strzelecki i harcerski, powstaje ochotnicza straż pożarna z orkiestrą dętą.

Po wojnie rozwój stolicy zwiększa w Kobyłce ruch budowlany o charakterze willowym. Powstają nowe zakłady usługowe i przemysłowe, m.in. Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych będący instytucją o znaczeniu ogólnopaństwowym. Zakłady Telefoniczne „Telcent", Zakłady Zanten. Inwestycje komunalne obejmują uporządkowanie zabudowy miasta, elektryfikację, sieć gazową, asfaltowanie ulic, rozbudowę szkoły i miejskiego ośrodka kultury, zalesienie nieużytków.

Kościół św. Trójcy w Kobyłce. *Fot. Archiwum UM*

Współczesne inwestycje

Kolejny boom inwestycyjny miasto przeżyło w latach 90. Nastąpił znaczny rozwój infrastruktury miejskiej, prowadzone były intensywne prace w zakresie budowy i modernizacji obiektów związanych z oświatą, kulturą, sportem, mieszkalnictwem komunalnym. Zakończono gazyfikację i telefonizację. Obecnie trwa wodociągowanie miasta oraz postępują prace przygotowawcze związane z budową kanalizacji. Rocznie przybywa kilka kilometrów utwardzonych dróg i chodników.

Materiały z nowych miast, na podstawie stron internetowych oraz innych źródeł, przygotowała
EWA PARCHIMOWICZ

Z życia miast

BĘDZIN
Festiwal Kolęd i Pastorałek

Podczas galowego koncertu w Sanktuarium Golgoty Wschodu w Będzinie, który odbył się 13 stycznia br. na zakończenie XIV edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. Księdza Kazimierza Szwarlika, Grand Prix, nagrodę w wysokości 5 tys. zł ufundowaną przez prezesa ZMP otrzymała Rodzinna Kapela Bugajskich z Kęt.

Do Będzina przybyło 129 wykonawców, tj. około 1500 osób, które wzięły udział w tegorocznym konkursie. Finałowe eliminacje trwały tu od 10 do 12 stycznia br. Przesłuchania miały miejsce w 31 rejonach: Kołobrzegu (po raz pierwszy), Częstochowie, Dębnie, Goleniowie, Jarosławiu, Jaworznie, Katowicach, Bielsku-Białej, Krakowie, Krasnobrodzie, Lublinie, Łodzi, Olkuszu, Olsztynie, Ostrowcu Świętokrzyskim, Raciborzu, Radomiu, Rybniku-Chwałowicach, Poznaniu, Starachowicach, Ślemieniu, Tarnowskich Górach, Tuchowie, Wadowicach, Warszawie, Wrocławiu, Zielonej Górze, Rzeszowie, Gnieźnie i Równem na Ukrainie.

– *Po raz kolejny nasz festiwal wpisuje się w tradycję śpiewania polskich kolęd i krzewienie kultury muzycznej* – mówi ks. **Piotr Pilśniak,** pomysłodawca i dyrektor OFKiP. – *Festiwal stał się ruchem społecznym, amatorskim, a prezentacje coraz bardziej zyskują zabarwienie profesjonalne. Najbardziej cieszy nas fakt, że w zalewie bożonarodzeniowej komercji udaje się uczestnikom oraz nam jako organizatorom uświadomić piękno i bogatą treść zawartą w kolędach i pastorałkach*.

Nagrody przyznano w kategoriach: soliści – dzieci, młodzież (1. miejsce – Mateusz Cieślak z Gimnazjum Nr 2 w Szczytnie) i dorośli, zespoły wokalne – dzieci (1. miejsce – KACZOKI z GOK w Zebrzydowicach), młodzież (1. miejsce – Trio wokalne z Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Jejkowicach) i dorośli, schole – dzieci (1. miejsce – JÓZEFOWE KWIATKI z Kielc) i młodzież, zespoły wokalno-instrumentalne – dzieci, młodzież (1. miejsce – LIPNICZANIE z ZS w Lipnicy Wielkiej), chóry – dzieci, młodzież (1. miejsce – Chór młodzieży z I LO w Krośnie) i dorośli (1. miejsce – Chór AR w Krakowie) oraz zespoły regionalne (1. miejsce – MŁODZI ZAGÓRZANIE z Gimnazjum Nr 4 w Mszanie Górnej). Nagrodę specjalną w wysokości 2,5 tys. zł ufundowaną przez NSZZ „Solidarność" za najlepsze wykonanie kolędy tradycyjnej „Wśród nocnej ciszy" otrzymał zespół wokalny CANTITO z Krakowa. **(JP)**

Zdobywcy tegorocznego GRAND PRIX – Rodzinna Kapela Bugajskich z Kęt. Nagrodę wręcza wiceprezes Związku Miast Polskich – Tadeusz Wrona.
Fot. Archiwum UM w Będzinie

GORZÓW WIELKOPOLSKI
Kajaki nad Wartą

Władze Gorzowa chcą, aby nad Wartą powstało atrakcyjne centrum rekreacji. W tym roku powstanie projekt przystani turystycznej dla wodniaków. W następnym miasto planuje zainwestować w marinę 2,5 mln zł.

Od roku miasto jest właścicielem dawnego portu rzecznego. Przejęto go od spółki Poz-Bruk, która chciała tam uruchomić produkcję kostki betonowej. Obecnie port został oddany w dzierżawę Stowarzyszeniu Wodniaków Gorzowskich „Kuna". Jednak już w tym roku powstanie koncepcja zagospodarowania tego miejsca na przystań turystyczną.

Przejęcie portu to część miejskiego programu budowy bulwarów i stworzenia z rzeki miejsca rekreacji. Wpisuje się w sfinansowany przez UE projekt rozwoju turystyki wodnej nad Wartą „Łączą nas rzeki", w którym uczestniczą nadwarciańskie miasta i gminy. W tegorocznym budżecie Gorzowa jest prawie 200 tys. na przygotowanie koncepcji zagospodarowania portu. W Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na rok 2009 wpisano już 2,5 mln zł na tę inwestycję. Miasto będzie też wnioskować o fundusze zewnętrzne.

Zagospodarowanie portu rzecznego to kolejny krok w stronę uporządkowania i wykorzystania brzegów Warty. ■

WARSZAWA
Mapy akustyczne

Warszawiacy, dzięki opracowaniu przez Ratusz map akustycznych, mogą dowiedzieć się o natężeniu hałasu w ich mieście. Stolica, jako jedno z dwóch miast w Polsce, wykonała swoje mapy hałasu w ustawowym terminie.

Mapy akustyczne prezentują skażenie środowiska hałasem pochodzącym z głównych jego źródeł, takich jak komunikacja lotnicza, drogowa, szynowa (kolejowa i tramwajowa) oraz z ośrodków przemysłowych. Poziom hałasu badany jest w dzień i w nocy. Do opracowania map posłużono się metodami oraz wskaźnikami stosowanymi i zalecanymi przez Unię Europejską. Dodatkowo wykonano mapę wrażliwości akustycznej obszarów, na której zobrazowano przestrzenny rozkład terenów miejskich z uwzględnieniem ich funkcji oraz przyporządkowano im wartości dopuszczalnego hałasu określone przez ministra środowiska. Mapy akustyczne nie uwzględniają hałasu pochodzącego od gospodarstw domowych, imprez masowych czy urządzeń dźwiękowych zainstalowanych w ambulansach.

Tego typu opracowania mogą być pomocne architektom, planistom oraz służbom ochrony środowiska do wszelkich prac zmierzających do poprawy klimatu akustycznego miasta, w tym do nadzorowania przestrzegania standardów akustycznych przez zarządzających drogami, liniami tramwajowymi i kolejowymi, lotniskami, zakładami przemysłowymi, deweloperom oraz innym podmiotom odpowiedzialnym za emisję hałasu do środowiska. Wybrane mapy można oglądać w serwisie internetowym pod adresem http://mapaakustyczna.um.warszawa.pl lub za pośrednictwem linku prowadzącego bezpośrednio ze strony głównej Urzędu m.st. Warszawy. ■

TRZEBINIA
Miasto bezpiecznego serca

To pierwsze miasto w Polsce, w którym ruszył pionierski program poprawy bezpieczeństwa mieszkańców pod hasłem „Trzebinia Miastem Bezpiecznego Serca". Na terenie gminy rozmieszczono 19 defibrylatorów w różnych punktach miasta, dzięki którym ponad 500 przeszkolonych ochotników (m.in. nauczycieli, uczniów, policjantów) będzie mogło ratować ludzkie życie w przypadkach nagłego zatrzymania akcji serca.

Defibrylator to jedyne urządzenie, które może przywrócić prawidłową pracę serca, ale musi się to stać w ciągu 3 do 5 minut od momentu nagłego zatrzymania krążenia. – *W tym czasie zabezpieczające naszą gminę Pogotowie Ratunkowe z Chrzanowa ma niewielkie szanse dojechania do miejsca zdarzenia* – tłumaczy **Adam Adamczyk,** burmistrz Trzebini. – *Tymczasem z każdą minutą szanse na uratowanie życia maleją o 10 procent. Z tego względu zdecydowaliśmy się umieścić automatyczne defibrylatory w różnych miejscach na terenie gminy, aby przeszkoleni ochotnicy mogli ich użyć w razie potrzeby jeszcze przed przyjazdem pogotowia ratunkowego*.

Wśród mieszkańców miasta został rozprowadzony informator na temat programu, w którym opublikowano list od burmistrza, mapę ilustrującą rozmieszczenie defibrylatorów wraz z danymi adresowymi i telefonicznymi oraz krótki instruktaż udzielania pierwszej pomocy. Teraz świadkowie zdarzenia, podczas którego u kogokolwiek wystąpi zatrzymanie akcji serca, będą mogli po wezwaniu pogotowia zadzwonić na lokalny numer alarmowy i poprosić o natychmiastowe dostarczenie defibrylatora na miejsce zdarzenia i udzielenie niezbędnej pomocy.

Uczestnicy programu „Trzebinia Miastem Bezpiecznego Serca". Na zdjęciu Agata Bonderek-Borowczak – przedstawiciel Centrum Kształcenia i Konsultacji ResQ, Adam Adamczyk – burmistrz Trzebini, Jerzy Owsiak – szef Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz Karol Wesołowski – przedstawiciel firmy Medtronic, dystrybutora defibrylatorów. *Fot. Archiwum UM w Trzebini*

Samorząd miasta przeznaczył na realizację programu 55 tysięcy złotych. Jednak zdecydowaną większość kosztów z nim związanych udało się pokryć dzięki sponsorom i darczyńcom. Amerykańska fundacja United Way International przekazała na ten cel 31 400 dolarów, a Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – ok. 100 000 złotych w postaci 19 defibrylatorów ćwiczebnych, materiałów szkoleniowych oraz przeprowadzenia szkoleń z udzielania pierwszej pomocy. Pieniądze na zakup defibrylatorów przekazały też lokalne instytucje, firmy i organizacje.

Dzięki programowi poprawiono umiejętności mieszkańców dotyczące udzielaniem pierwszej pomocy i wzrosło poczucie bezpieczeństwa. **(JP)**

SZCZECINEK
4 mln euro z Brukseli

Szczecinek, jako trzecie z polskich miast – obok Krakowa i Gdyni – otrzyma z Unii Europejskiej dofinansowanie w ramach Inicjatywy CIVITAS-Plus, finansowanej przez Siódmy Program Ramowy. Będzie to kwota w wysokości 4 mln euro. Projekt RENAISSANCE w ramach programu CIVITAS-Plus polega na współpracy z innymi miastami europejskimi, tworzącymi tzw. konsorcjum „miast wiodących" i „miast uczących się", w celu osiągnięcia stabilniejszego, ekologicznego i wydajniejszego systemu transportu miejskiego. Konsorcjum, w którym jest Szczecinek, tworzą także: Perugia (lider konsorcjum, Włochy), Bath (Wielka Brytania), Skopje (Macedonia) i Gorna Oryahovitsa (Bułgaria).

– *To dla nas zupełnie nowe doświadczenie, nigdy przedtem nie aplikowaliśmy o środki finansowe bezpośrednio do Brukseli, z pominięciem krajowych „dystrybutorów" unijnych dotacji – Urzędu Marszałkowskiego, ministerstw itp.* – mówi burmistrz **Jerzy Hardie-Douglas.**

Unia Europejska daje w ramach tej inicjatywy pieniądze na działania zmniejszające uciążliwości ruchu samochodowego w historycznych centrach miast zabytkowych, a takim jest też przecież Szczecinek – za dwa lata będzie obchodzić swoje 700-lecie. W projekcie oprócz „ratusza" uczestniczy także Szczecinecka Lokalna Organizacja Turystyczna, Komunikacja Miejska sp. z o.o., Samorządowa Agencja Promocji i Kultury oraz Politechnika Koszalińska. – *Otrzymaną kwotę wydamy m.in. na infrastrukturę wzdłuż brzegów jeziora Trzesiecko – pomosty, wypożyczalnie rowerów, także na oświetlenie przejść dla pieszych i sygnalizację świetlną, unowocześnienie taboru autobusowego i wiele innych przedsięwzięć zmniejszających uciążliwość transportu* – dodaje burmistrz. ■

RADOM
Wózki dla rugbistów

Radomska drużyna niepełnosprawnych rugbystów otrzymała z rąk prezydenta miasta dwa kupione specjalnie dla jej zawodników wózki, przeznaczone do gry na boisku. Jeden z wózków jest „defensywny", drugi – „ofensywny". Wykonane były na miarę, zostały wyposażone w wyczynowe opony. Wózki kupiono ze środków budżetu miasta. Koszt każdego to 12 tysięcy złotych.

Władze miasta zamierzają sfinansować też zakup kolejnych wózków dla drużyny. Rugby to w tym przypadku unikatowa forma aktywności dla osób z uszkodzonym kręgosłupem.

Radomski klub rugbystów na wózkach jest drużyną uczestniczącą w rozgrywkach ogólnopolskich. Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji uczestniczy też w turniejach międzynarodowych. Na wózkach znajdą się emblematy promujące Radom.

Na podstawie materiałów z miast przygotowała EWA PARCHIMOWICZ

Samorządowa Akademia Promocji (SAP)

Warsztaty dla miast

Rusza już czwarta edycja Samorządowej Akademii Promocji. SAP jest projektem szkoleniowo-edukacyjnym ukierunkowanym na wsparcie pracowników samorządowych, podniesienie ich kwalifikacji i przygotowanie do prowadzenia działań promocyjnych. W latach 2005–2007 w szkoleniach wzięło udział ponad 300 osób z 94 miast członkowskich ZMP.

Projekt zakłada przekazanie wiedzy i umiejętności, w formie wykładów, warsztatów i konsultacji w gminach, potrzebnych do przygotowania akcji promocyjnych przez pracowników samorządowych. Jest to program autorski, przygotowany przez **Pawła Kolasa** (JODKA Consulting), na zapotrzebowanie Związku Miast Polskich, dla miast członkowskich Związku.

Związek Miast Polskich opłaca wszelkie koszty związane z wynajęciem sali, przygotowaniem materiałów, a także koszt pracy ekspertów-wykładowców. Wszystkie szkolenia, które będą odbywać się w Warszawie (Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe PLATON, ul. Skalnicowa 21), kończą się ewaluacją i wręczeniem certyfikatu. W tym roku tematykę spotkań poszerzamy o zagadnienia najczęściej wskazywane przez uczestników jako interesujące z ich punktu widzenia. Proponujemy następujące szkolenia:

- Logika interwencji europejskiej – doświadczenia starej i nowej perspektywy (turystyka),
- Oferta inwestycyjna samorządu – etap II – praktyka przygotowywania materiałów promocji gospodarczej – dla osób, które uczestniczyły w poprzedniej edycji szkolenia,
- Negocjacje w samorządzie – uwarunkowania kulturowe projektów inwestycyjnych.

Więcej informacji – terminy, programy i zgłoszenia na stronie www.zmp.poznan.pl.

(JP)

Festiwal dla miast i regionów

Najlepsi w promocji

Rusza II edycja Festiwalu Promocji Miast i Regionów. Podczas dwudniowej konferencji w hotelu Sheraton w Warszawie 21–22 kwietnia 2008 roku spotkają się przedstawiciele samorządów, środowisk biznesowych i branży reklamowej. W drugim dniu imprezy, czyli 22 kwietnia, zostaną ogłoszone wyniki konkursu Złote Formaty na najlepsze projekty promocyjne realizowane przez polskie miasta w 2007 roku.

Organizatorem i pomysłodawcą tego przedsięwzięcia jest Grupa Ströer, jeden z liderów reklamy zewnętrznej w Polsce i Europie. Patronat Honorowy nad Festiwalem objęli: Związek Miast Polskich, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Polska Organizacja Turystyczna.

Festiwal Promocji Miast i Regionów już po swojej pierwszej edycji okazał się znaczącym wydarzeniem dedykowanym szeroko pojętej promocji miejsca, a także forum wymiany wiedzy i doświadczeń między osobami na co dzień zajmującymi się tworzeniem i realizacją strategii promocyjnych, które zmierzają do budowania mocnego, rozpoznawalnego wizerunku miast i regionów. I edycja festiwalu zgromadziła 400 uczestników, w tym reprezentantów ponad 120 samorządów. Do konkursu Złote Formaty 54 samorządy przesłały 120 projektów, z których nagrodzono i wyróżniono 16.

Z racji rosnącej aktywności i zaangażowania ze strony nie tylko miast, ale i regionów, i to zarówno w ujęciu krajowym, jak i Unii Europejskiej, został poszerzony nie tylko zakres merytoryczny, ale też nazwa imprezy – Festiwal Promocji Miast i Regionów (wcześniej – Festiwal Promocji Miast). II edycja festiwalu będzie dedykowana pogłębieniu i doskonaleniu kompetencji specjalistów zajmujących się marketingiem terytorialnym w aspekcie miejskim i regionalnym.

Gośćmi konferencji będą światowej klasy specjaliści – dr **Beatriz Garcia,** badająca wpływ kulturowy, społeczny i ekonomiczny, jaki na miasta wywiera otrzymanie Tytułu Europejskiej Stolicy Kultury, oraz **Allan Malcolm,** specjalista z zakresu brandingu miejsc i marketingu terytorialnego. Wśród prelegentów konferencji znajdą się ponadto eksperci-praktycy z Polski i z zagranicy, autorytety w dziedzinie tworzenia strategii promocji, planowania i realizacji kampanii reklamowych, identyfikacji wizualnej, promocji *on-line* oraz *public affairs* i lobbingu. Do udziału w festiwalu w roli prelegentów zaproszono także przedstawicieli znanych miast i regionów europejskich, aby podzielili się swoimi doświadczeniami dotyczącymi realizacji strategii promocyjnych. Oprócz wykładów odbędzie się panel Prezydentów i Marszałków oraz panel Szefów Biur Promocji Urzędów Miejskich.

Celem ogłoszonego również w tym roku konkursu Złote Formaty jest uhonorowanie wyróżniających się, zrealizowanych w 2007 r., projektów promocyjnych miast i regionów w czterech kategoriach: wydarzenie specjalne, strona internetowa, plakat reklamowy, wydawnictwo promocyjne. Nagrodą główną w konkursie Złote Formaty jest kampania reklamowa o wartości 100 tys. zł w ramach każdej z kategorii konkursowych. Łączna wartość nagród w II edycji Festiwalu Promocji Miast i Regionów wynosi 400 tys. zł. Kampanie zostaną zrealizowane przez Grupę Ströer w Polsce. **W II edycji konkursu Złote Formaty po raz pierwszy zostanie przyznana Nagroda Specjalna Związku Miast Polskich w wysokości 10 tys. zł.**

Przedstawiciele miast mogą zgłaszać się do udziału w Festiwalu do 10 kwietnia br. Projekty do konkursu Złote Formaty są przyjmowane do 14 marca br. Tak jak w roku ubiegłym została uruchomiona strona internetowa dedykowana festiwalowi www.outdoordlamiast.pl/festiwal oraz specjalna infolinia (022 8982868) działająca od poniedziałku do piątku w godz. 9:00–13:00. **(JP)**

Co nowego w programie

„Europa dla obywateli 2007–2013”

Jak pokazują statystyki, polskie miasta i gminy są w czołówce beneficjantów programu „Europa dla obywateli”.

W odpowiedzi na duże zainteresowanie miast członkowskich ZMP aktualnymi zasadami działania programu Związek zorganizował 4 lutego br. w Warszawie seminarium z udziałem **Natashy Jovicic** z Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. Aktualne korekty programu i priorytety tematyczne UE na rok 2008 były głównymi tematami jej wystąpienia. Przedstawicielka Agencji wyjaśniła blisko 100 uczestnikom informacje, jak wypełnić formularz wniosku *on-line*.

Związek Miast Polskich od lat propaguje ideę miast partnerskich, pomagając miastom w poszukiwaniu partnerów zagranicznych, organizując konferencje miast partnerskich oraz oferując praktyczną pomoc przy składaniu wniosków do Programu „Europa dla obywateli”, którego celem jest wspieranie ruchu bliźniaczego w Unii Europejskiej.

Aktualności i finanse

W programie uczestniczy obecnie 27 krajów członkowskich UE oraz Chorwacja (o udział zabiega także Albania). Nie wyklucza to udziału w spotkaniach uczestników z krajów niezrzeszonych, jednak na te osoby nie jest przyznawane dofinansowanie.

Program „Europa dla obywateli” jest systematycznie modyfikowany i ulepszany tak, aby był jak najbardziej transparentny, jasny i prosty. Najnowsze zmiany to m.in. zastąpienie umowy grantowej decyzją o przyznaniu dofinansowania przez Agencję. W przypadku odrzucenia wniosku aplikujący otrzymuje pisemną informację wraz z uzasadnieniem decyzji. Lista zakwalifikowanych projektów publikowana jest na stronie Agencji. Publikacja na stronie internetowej ma charakter urzędowy i jest wiążąca. Uproszczona została także kwestia rozliczenia kosztów. Niepotrzebne są faktury oraz rachunki, w zamian obowiązują stawki ryczałtowe dla poszczególnych państw. W przypadku Polski wynoszą one: na **spotkania mieszkańców** 11,09 euro/dzień/osobę, **tematyczne sieci miast** 36,35 euro/dzień/osobę (gościa z zagranicy) i 23,37 euro/dzień/osobę (uczestnika lokalnego).

Obowiązuje refundacja na podstawie faktycznej liczby uczestników (lista uczestników z ich podpisami to obowiązkowy dokument wymagany przy ostatecznym rozliczeniu). Jeśli w imprezie bierze udział więcej osób, niż przewidziano we wniosku, to niemożliwe jest dofinansowanie nieujętych w aplikacji osób.

W spotkaniach dwustronnych minimalna liczba uczestników to 10 z każdego miasta. W przypadku spotkań wielostronnych wymagany jest udział minimum 5 osób z każdego zaproszonego miasta. Czas trwania imprezy nie może przekroczyć 21 dni. Minimalna kwota grantu na **spotkania mieszkańców** to 2000 euro, a maksymalna 20 000 euro. Konferencja lub seminarium organizowane w ramach działania **„sieci miast”** trwać musi od 1 do 3 dni. Musi w nich uczestniczyć 20 osób z trzech gmin, z różnych krajów członkowski UE, w ramach partnerstwa miast. Maksymalna wysokość grantu to 35 000 euro (w tym przypadku możliwe jest także uzyskanie **dodatkowego dofinansowania** na działalność promocyjną i informacyjną związaną z projektem).

Wnioski należy składać w ściśle określonych terminach zależnie od daty planowanego spotkania, konferencji czy seminarium.

Wnioski *on-line*

Od połowy 2007 r. istnieje możliwość złożenia formularza wniosku *on-line*. Nie zwalania on jednak z obowiązku wysłania do Agencji wniosku w formie papierowej. Zmierza się jednak do tego, aby w przyszłości wnioski składać tylko drogą elektroniczną – w trosce o środowisko naturalne oraz większą przejrzystość całego procesu aplikacyjnego. Na stronie Agencji, obok Przewodnika dla wnioskodawcy w języku polskim, istnieje od niedawna *Instrukcja jak wypełnić formularz wniosku on-line*. Z racji tego, że wniosek wypełnia się na serwerze Komisji Europejskiej, należy zapisywać go co 10 minut, aby dane zostały zachowane.

Zalecane jest składanie wniosków w jednym z trzech języków: angielskim, niemieckim lub francuskim.

W roku 2007 Komisja Europejska otrzymała łącznie 2252 wnioski, w tym 1648 na spotkania mieszkańców i 89 na tworzenie tematycznych sieci miast. Polskie miasta złożyły 120 wniosków w działaniu 1.1. – spotkania mieszkańców, a dofinansowanie otrzymało 81 projektów, co daje nam 5 miejsce wśród 27 krajów (za Francją, Niemcami, Włochami i Węgrami). Na działanie 1.2. – sieci tematyczne, polskie gminy złożyły 4 wnioski, z czego 1 został przyjęty (daje nam to 8 pozycję).

Priorytety

Co roku program „Europa dla obywateli” ma swój priorytetowy temat. W roku 2008 jest to „Dialog międzykulturowy”. Organizując spotkanie, należy kierować się zalecaną tematyką na dany rok oraz ogólnymi założeniami programu.

Przy składaniu formularza wniosku, jak podkreślała to w swojej prezentacji Natasha Jovicic, należy przestrzegać kilku podstawowych wskazówek:

- dostarczyć jasną i kompletną dokumentację,
- w programie i doborze uczestników uwzględnić założenia i tematy priorytetowe wskazane przez Komisję Europejską,
- wyjaśnić, kim są uczestnicy i pokazać ich aktywną rolę w projekcie,
- zaangażować społeczność lokalną we wszystkie fazy spotkania,
- złożyć szczegółowy i możliwy do zrealizowania program spotkania/konferencji,
- dostarczyć przekonujący plan upowszechnienia i upublicznienia projektu,
- rezultaty projektu muszą być możliwe do zindentyfikowania i odpowiadać na potrzeby uczestników i grupy docelowej,
- przedstawić projekt działań promujących i wspierających ideę *twinning'u* i rozwoju tematycznych sieci miast.

(HL, STA)

Twinning – przydatne linki

W poszukiwaniu zagranicznego partnera pomocna może być giełda kontaktów, która znajduje się na stronie:
www.twinnings.org/en/index_en.htm
„Europa dla obywateli”:
www.zmp.poznan.pl – Miasta bliźniacze
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm
www.eacea.ec.europa.eu/citizenship/action1/towntwinning/documents/how_to_pl.pdf

750-lecia Dzierżoniowa

Miasto dobrze zarządzane

Trzydziestopięciotysięczny Dzierżoniów leży w województwie dolnośląskim u stóp Gór Sowich, słynących z bogactwa minerałów, unikatowej fauny i flory, wreszcie – z nierozwikłanych tajemnic podziemi z czasów II wojny światowej.

Na północ od miasta wznosi się Góra Ślęża, zwana śląskim Olimpem, będąca w przeszłości miejscem obrzędów religijnych wielu kultur.

Kulturowy tygiel

Początki dzierżoniowskiego grodu przypadają na XIII w., lokacja miasta na prawie magdeburskim następuje w 1258 r. i już w końcu stulecia Dzierżoniów urasta do rangi centrum gospodarczo-administracyjnego dla całej okolicy. Stworzony wtedy układ urbanistyczny z obszernym rynkiem, ratuszem oraz drogami wychodzącymi ze środka każdej pierzei widoczny jest do dziś. Do dziś też zachowały się pamiątki po okresie panowania kolejnych Piastów, potem władców czeskich, rodu Habsburgów czy wreszcie narodów niemieckiego i polskiego.

Współczesność

Przemiany lat 90. przyniosły załamanie sytuacji gospodarczej miasta – spowodowały upadek dużych dzierżoniowskich przedsiębiorstw, w tym znanych Zakładów Radiowych „Diora". Po latach powolnego wychodzenia z recesji obecnie w mieście działają przedsiębiorstwa małe i średnie. Kluczowe znaczenie dla rozwoju miasta ma istnienie od 1997 r. podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej INVEST-PARK. Stwarza ona korzystne warunki dla inwestorów, a małym i średnim

Patroni

Patronami miasta są św. Jerzy i ksiądz Jan Dzierżon. Św. Jerzy żył na przełomie III–IV w. Służył w wojsku cesarza rzymskiego Dioklecjana. Gdy cesarz rozpoczął prześladowania chrześcijan, Jerzy wystąpił przeciwko niemu, wyznając wiarę w Chrystusa. Cesarz skazał go na straszne męczarnie, w wyniku których zmarł 24 kwietnia 303 r. W tradycji kościelnej przedstawiany jest jako rycerz na koniu walczący zwycięsko ze smokiem, stąd też uważany jest za patrona żołnierzy.

Jan Dzierżon (1811–1906) to były mieszkaniec miasta, wielki pszczelarz i uczony, organizator kółek pszczelarskich na Śląsku, połączonych później w Towarzystwo Pszczelarskie. Do historii przeszedł jako odkrywca teorii dzieworództwa pszczół.

Dzierżoniowski sukces

Dobry klimat dla biznesu

Rozmowa z burmistrzem Dzierżoniowa, Markiem Piorunem

■ Dzierżoniów obchodzi w tym roku 750-lecie praw miejskich – czy to dobry czas dla miasta i jego mieszkańców?

– Patrząc z perspektywy ostatnich lat i tego, jak zmienia się nasz Dzierżoniów, to myślę, że rocznica wypada w dobrym czasie. Przede wszystkim Dzierżoniów rozwija się gospodarczo, co jest kluczem dla dobrej przyszłości miasta. Myślę, że mieszkańcy widzą ten systematyczny rozwój. Każdy z nich obserwuje świat przez pryzmat własnych doświadczeń, radości czy problemów. Zadaniem miasta jest pomoc w rozwiązywaniu tych ostatnich, a ta rocznica to powód do wspólnej radości.

■ Wasze miasto ze względu zarówno na swoje położenie geograficzne, jak i historię ma silne związki z naszymi sąsiadami z Czech i Niemiec. Jakie są kontakty zagraniczne miasta?

– Z partnerami z Czech i Niemiec współpracujemy od ponad 18 lat. To naturalne, choćby właśnie ze względu na lokalizację miasta. Mamy sześć miast partnerskich, z tego – co nietypowe – aż dwa polskie. Jednym z nich jest Serock, który leży 30 km od Warszawy nad Zalewem Zegrzyńskim i jest atrakcyjny dla naszych dzieci szkolnych, które spędzają tam wakacje. My zaś przyjmujemy serockie dzieci, które chętnie przyjeżdżają w podgórskie okolice na narty, sanki czy wędrówki. Dziś współpracą zajmują się sami mieszkańcy poprzez Towarzystwo Miast Partnerskich i to jest chyba najlepszy sposób na współpracę. Inną kwestią są kontakty gospodarcze, dzięki którym zdobywamy nowych inwestorów, ale tutaj nie zdradzę recepty na sukces.

■ Dzierżoniów odniósł też sukces w dziedzinie zarządzania, o czym świadczą nagrody.

firmom zapewnia pakiet ulg i preferencji. Poza tym wdrażany jest Wieloletni Plan Inwestycyjny będący doskonałym narzędziem przy aplikowaniu o środki unijne.

Imprezowy rok

Wiele imprez jubileuszowych związanych jest z patronami miasta, świętym Jerzym i Janem Dzierżonem. I tak w kwietniu obchody rocznicowe zainauguruje Jarmark Św. Jerzego, na którym otwarta zostanie mennica w Ratuszu. Mieszkańcy będą w niej mogli wybijać okolicznościowe monety. W maju z kolei podczas Terenowego Rajdu Amatorów Kolarstwa i Turystyki (TRAKT) burmistrz otworzy Dzierżoniowski Trakt Smoka. W sierpniu odbędzie się Miodobranie (wokół postaci księdza doktora Dzierżona), zaś na 26 października 2008 r. w rocznicę jego śmierci zaplanowane jest odsłonięcie okolicznościowego obelisku. Poza tym Towarzystwo Miłośników Dzierżoniowa organizuje sesję naukową dotyczącą jubileuszu miasta „Dzierżoniów – wieki minione", wiosną odbędzie się wystawa plenerowa w Rynku „Pałace miejskie Ziemi Dzierżoniowskiej", ogłoszony jest też konkurs poetycki o mieście „Poezja na murach".

Dzierżoniowski rynek i ratusz miejski. *Fot. Archiwum UM*

Panorama miasta. *Fot. Archiwum UM*

Nagrody i wyróżnienia

Urząd Miasta w Dzierżoniowie w 1999 r. – jako pierwsza w Polsce jednostka administracji publicznej – otrzymał Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością PN-ISO 9002:1996 oraz w 2003 r. – PN-ISO 9001:2001. W 2004 r. Urząd Miasta zostaje wyróżniony kolejnymi nagrodami: „Lider Zarządzania w Samorządzie Gminnym", a także Europejską Nagrodą Jakości EFQM. W rankingu „Profesjonalna Gmina Przyjazna Inwestorom" Dzierżoniów dwukrotnie otrzymał najwyższe wyróżnienia, a w 2003 r. tytuł „Gmina Fair Play – Certyfikowana Lokalizacja Inwestycji".

Za Program Kompleksowej Rewitalizacji Starego Miasta Dzierżoniów uhonorowano tytułem „Miasto 2000".

Co trzeba zrobić, by miasto działało jak szwajcarski zegarek?

– Jak w prawdziwym zegarku, wszystkie zespoły, tryby i mechanizmy powinny działać bez zakłóceń i zgrzytów, a jeśli coś szwankuje, to konieczna jest interwencja. Ważne są poprawnie funkcjonujące procesy i procedury. Osoby funkcyjne muszą mieć odpowiednie środki, kompetencje, ale także uprawnienia. Pozwala to na efektywną pracę i jej rozliczenie. Oczywiście niezwykle ważne jest także zapewnienie środków, a wcześniej wypracowanie ich w dochodach budżetowych. Bardzo ważna jest również mało popularna, systematyczna praca.

■ **Dzierżoniów wchodzi w skład Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Staracie się przyciągnąć inwestycje, organizujecie Dzierżoniowskie Prezentacje – czy te działania przynoszą efekty?**

– Najważniejsze dla nas jest stworzenie dobrego klimatu dla biznesu. Dzierżoniowska podstrefa systematycznie jest powiększana i zagospodarowywana – z początkowych 15 hektarów do 88 dziś. Obecnie funkcjonuje tu piętnaście firm, które zatrudniają ponad 2300 pracowników, a cztery nowe zakłady są w trakcie budowy. Trzeba zaś pamiętać, że jedno miejsce pracy w strefie stwarza kolejne dwa poza nią. W ubiegłym roku udało nam się ściągnąć aż pięciu nowych inwestorów, początek tego też jest udany – powiększyliśmy podstrefę o kolejne tereny, a w najbliższych dniach podpiszemy umowę z szesnastym inwestorem. Oczywiście dalej prowadzimy negocjacje. To dzięki dobrej promocji miasta przybywają wciąż nowi inwestorzy i tworzą miejsca pracy, w związku z czym w ostatnich trzech latach bezrobocie u nas bardzo spadło, a po upadku zakładów radiowych i włókienniczych w latach dziewięćdziesiątych w pewnym momencie wynosiło 49 proc.! Teraz zakłady pracy wręcz poszukują pracowników, co się przekłada na wysokość zarobków; pensje już nie oscylują wokół minimum. Odczuwam to jako zmniejszone wydatki na pomoc społeczną, gdyż mieszkańcy, mając stałe źródło dochodów, powoli przestają korzystać ze wsparcia gminy.

Zdajemy sobie sprawę, że dużym atutem Dzierżoniowa jest korzystne położenie, w pobliżu dużego miasta, jakim jest Wrocław, ale i w pięknej podsudeckiej okolicy. Dziś inwestorzy biorą pod uwagę możliwości spędzenia wolnego czasu po pracy, np. jazdy na nartach, pójścia do teatru. Korzystają też z infrastruktury oświatowej – a u nas funkcjonuje stosunkowo dużo przedszkoli i szkół, zarówno samorządowych, jak i prywatnych, więc jest z czego wybierać.

Staramy się też jak najwięcej inwestować, z budżetu na 2008 rok aż 30 proc. środków przeznaczamy na inwestycje, przede wszystkim w infrastrukturę drogową, mieszkaniową – przygotowanie terenów zarówno pod budownictwo indywidualne, komunalne, jak i TBS, wreszcie w termomodernizację budynków oświatowych.

■ **Dziękuję za rozmowę.**

Materiały o Dzierżoniowie przygotowała
HANNA HENDRYSIAK

Związek Miast Polskich

XXIX ZGROMADZENIE OGÓLNE

Jelenia Góra, 6–7 marca 2008

6 marca, czwartek

9:00 – 12:30 – Posiedzenie Zarządu Związku Miast Polskich
13:00 – 14:00 – Spotkanie grup politycznych (Hotel MERCURE)

14:00 – *lunch (Hotel MERCURE Jelenia Góra, ul. Sudecka 63)*

15:00 – 18:30 – obrady, część I (*Hotel MERCURE, Jelenia Góra, ul. Sudecka 63*)

1. Otwarcie obrad – Prezes ZMP, Ryszard Grobelny
2. Przywitanie uczestników – Prezydent Jeleniej Góry, Marek Obrębalski
3. Statutowe czynności proceduralne:
   a) powołanie:
      – Prezydium ZO,
      – Komisji Mandatowej,
      – Komisji Skrutacyjnej,
      – Komisji Uchwał i Wniosków,
   b) przyjęcie porządku i regulaminu obrad.
4. **Wystąpienia Gości**
5. Sprawozdanie Zarządu z działalności Związku w 2007 roku
6. Sprawozdanie Zarządu z wykonania budżetu Związku w 2007 roku
7. Przedstawienie bilansu roku 2007
8. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2007
9. **Rozpatrzenie sprawozdań Zarządu i przyjęcie bilansu**
10. **Przyjęcie budżetu Związku na rok 2008**
11. **Wybory uzupełniające do Zarządu ZMP (1 vacat)**

20:00 – *kolacja (Hotel MERCURE)*

7 marca, piątek

9:00 – 13:00 – obrady, część II (Hotel MERCURE)

12. **Ustalenie priorytetów programu działania Związku w roku 2008**
13. **Sprawy ustrojowe samorządu terytorialnego – najważniejsze problemy gmin i powiatów**
14. **Przyjęcie stanowisk Zgromadzenia Ogólnego**
15. Zakończenie obrad

13:00 – *lunch (Hotel MERCURE)*

Wkładkę „Samorząd Miejski”, stały dodatek do „GSiA” wydawany raz w miesiącu, przygotowuje zespół Związku Miast Polskich: Ewa Parchimowicz – red. nacz., Joanna Proniewicz, Andrzej Porawski – dyrektor Biura ZMP.
Wersja elektroniczna dodatku „SM” znajduje się pod adresem: www.miasta-polskie.pl/sm.html
Biuro Związku Miast Polskich, ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. 0-61 633 50 50,
fax 0-61 633 50 60, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl,
strona internetowa: www.miasta-polskie.pl, www.polish-cities.pl, www.zmp.poznan.pl
gazeta samorządu i administracji
gospodarka prawo finanse